

ارزیابی اجرای طرح پزشک خانواده بر اساس مدل (SWOT) در کشور ایران

صلاح الدین اسدی*

Family physician Assessment implementation based on the model (SWOT) in Iran

S.Asadi

ABSTRACT:

Background: Health is the axis and the cornerstone sustainable development. The achievement of equity in health is the most vital need of every society. In this context, one of the recent reforms in the Iranian health care system is rural insurance program which comprises family physician's referral.

Objective: The aim of this study was to assess and explain the family physician program model (SWOT) in Iran.

Methods: This study reviewed the related literature using Persian literature resources (SID, Google) and English (Pub Med, Science Direct) and domestic journals in this field.

Findings: From the beginning of family physician program in 1384, it has continued with the efforts of ministry of health, despite ups and downs and having a very rugged path. Article 91 of Fourth National Economic Social and Cultural development has focused on establishment of health insurance services, and emphasized to the family physician and its related referral system. The results of studies indicate that the referral system can comprise 80% -90% of the health needs at the first level. The main strengths of this program are possession of the infrastructure and organizational commitment, at the same time it has an important weakness, information gap between users and providers of the services. The most important opportunity for the program is the supreme leader and national commitment and Parliament, and the main threat is inappropriate intersectional collaboration.

Conclusion: The Islamic Republic of Iran Islamic values and rich cultural background as well as confidence and valuable international experience are important steps that should be taken to implement the program, a family physician and referral system. These steps include the successful implementation of a pilot project in few provinces, employment for doctors and para- medical groups, social justice and satisfaction, etc.

Keywords: Family physician program model, SWOT, Iran

چکیده:

زمینه: سلامت، محور و سنگ بنای توسعه پایدار است. دستیابی به عدالت در سلامت، حیاتی‌ترین نیاز هر جامعه است. در این راستا یکی از اصلاحات اخیر در نظام سلامت کشور اجرای طرح بیمه روستایی با محوریت پزشک خانواده و نظام ارجاع است.

هدف: هدف از این مطالعه ارزیابی و تبیین برنامه پزشک خانواده بر اساس مدل (SWOT) در کشور ایران می‌باشد.

روش‌ها: این مطالعه به صورت مروری با استفاده از منابع فارسی (SID, Google) و انگلیسی (Pub Med, Science Direct) و مجلات معتبر داخلی در این زمینه انجام شده است.

یافته‌ها: برنامه پزشک خانواده از ابتدای سال ۱۳۸۴ علی‌رغم ناهموار بودن مسیر و داشتن فراز و فرودهای بسیار، با تلاش دست‌اندرکاران وزارتخانه‌های مجری برنامه تاکنون ادامه داشته است. ماده ۹۱ قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی بر استقرار بیمه سلامت با محوریت پزشک خانواده و نظام ارجاع تأکید دارد. نتایج حاصل از مطالعات صورت گرفته بیان گر آن است که اگر سطح‌بندی خدمات به‌نظام ارجاع سازماندهی گردد، می‌توان ۸۰ تا ۹۰ درصد از نیازهای سلامت را در سطح اول خدمات تأمین نمود. مهم‌ترین نقطه قوت این طرح در اختیار داشتن زیر ساخت آماده به خدمت دولتی و تعهدات سازمانی و مهم‌ترین نقطه ضعف، شکاف اطلاعاتی میان ارائه‌دهندگان و گیرندگان خدمات می‌باشد. مهم‌ترین فرصت تأکید مقام معظم رهبری و تعهد و عزم ملی بر انجام آن در دولت و مجلس و در نهایت مهم‌ترین تهدید عدم همکاری بین بخشی مناسب می‌باشد.

نتیجه‌گیری: جمهوری اسلامی ایران از یک‌سو با برخورداری از ارزش‌های اسلامی و پشتوانه فرهنگی غنی و از سوی دیگر با اعتماد به تجارب ارزشمند بین‌المللی، گام‌های مهمی در جهت عملی ساختن طرح پزشک خانواده و نظام ارجاع برداشته است. از جمله این گام‌ها: موفقیت آمیز بودن اجرای طرح به صورت پایلوتی در بعضی استان‌ها، افزایش اشتغال برای پزشکان و گروه‌های پیراپزشکی، عدالت، رضایت اجتماعی و... می‌باشند.

کلیدواژه‌ها: طرح پزشک خانواده، مدل SWOT، ایران

* کارشناس مدیریت خدمات بهداشتی - درمانی، بیمارستان نبی اکرم شهرستان اشنویه

آدرس نویسنده مسئول: اشنویه، بیمارستان نبی اکرم، تلفن همراه: ۰۹۳۷۴۷۷۰۴۶۲، Email: asadi.salah@yahoo.com